

## โครงสร้างทางการเมืองของ สปป.ลาว ที่นักลงทุนควรทราบ

สปป.ลาว ปกครองประเทศด้วยระบบสังคมนิยมมาตั้งแต่ปี 2518 โดยพรรคปฏิวัติประชาชนลาว (The Lao People's Revolutionary Party : LPRP) เป็นพรรคการเมืองบริหารประเทศเพียงพรรคเดียวมาโดยตลอด และคาดว่าจะยังรักษาอำนาจทางการเมืองใน สปป.ลาว ได้ต่อไป การเมืองใน สปป.ลาว จึงมีความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในทางการเมืองมักเป็นสิ่งที่คาดการณ์ได้ล่วงหน้า หรือมีการกำหนดช่วงเวลาที่น่าเชื่อถือ เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงครั้งล่าสุดในปี 2549 ซึ่งเป็นการเลือกตั้งหลังครบวาระการดำรงตำแหน่งตามปกติของคณะบริหารพรรคปฏิวัติประชาชนลาว และการเลือกตั้งสมาชิกสภาแห่งชาติชุดใหม่ ซึ่งกำหนดให้จัดเร็วขึ้นกว่าวาระปกติ 1 ปี สำหรับรายละเอียดโครงสร้างทางการเมืองที่สำคัญของ สปป.ลาว มีดังนี้

### ➤ สถาบันการเมืองสำคัญ

- **พรรคปฏิวัติประชาชนลาว** เป็นพรรคการเมืองแบบมาร์กซ์-เลนิน เช่นเดียวกับพรรคคอมมิวนิสต์ของเวียดนาม มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้กำหนดทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ ของประเทศ เพื่อให้รัฐบาลรับเป็นแนวทางดำเนินการ รวมถึงคัดเลือกและเสนอผู้ดำรงตำแหน่งประธานประเทศต่อสภาแห่งชาติ ทั้งนี้ การประชุมใหญ่สมัชชาพรรคฯ จัดขึ้นทุก 5 ปี (การประชุมใหญ่ครั้งล่าสุด ซึ่งเป็นครั้งที่ 8 จัดขึ้นระหว่าง 18-21 มีนาคม 2549) เพื่อเป็นการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาของพรรคฯ และกำหนดทิศทางของพรรคฯ ต่อไป รวมถึงเพื่อคัดเลือกคณะบริหารพรรคฯ และกรรมการกลางของพรรคฯ ชุดใหม่ โดยเลือกตั้งจากตัวแทนสมาชิกพรรคฯ

โครงสร้างการบริหารภายในพรรค มีดังนี้

- **คณะกรรมการกรมการเมือง (Politbureau)** เป็นคณะบริหารงานสูงสุดภายในพรรค ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 11 คน ทั้งนี้ กรรมการกรมการเมืองคณะปัจจุบัน ซึ่งได้รับเลือกตั้งเมื่อเดือนมีนาคม 2549 ได้แก่ กรรมการกรมการเมืองอันดับ 1 คือ พล.ท.จุมมาลี ไชยะสอน กรรมการกรมการเมืองอันดับ 2 คือ นายสะหมาน วิยะเกต และกรรมการกรมการเมืองอันดับ 11 คือ นางปานี ยาทอตู เป็นต้น

- **คณะกรรมการศูนย์กลางพรรคปฏิวัติประชาชนลาว (Central Committee)** เป็นคณะกรรมการกลางของพรรคจำนวน 55 คน ส่วนใหญ่ประกอบด้วยบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ในแต่ละแขวง และในหน่วยงานของรัฐ ทำหน้าที่ดูแล ตรวจสอบระบบการทำงานของพรรค

- **สมาชิกพรรคฯ** ปัจจุบันมีจำนวนราว 150,000 คน กระจายอยู่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ผู้ที่ต้องการเป็นสมาชิกพรรคต้องผ่านการทดสอบความไว้วางใจจากพรรคก่อนเป็นเวลานาน

- **สภาแห่งชาติ (National Assembly)** ทำหน้าที่เป็นองค์กรด้านนิติบัญญัติเพียงองค์กรเดียว มีอำนาจในการตรวจสอบการทำงานขององค์กรฝ่ายตุลาการและฝ่ายบริหาร และมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของ สปป.ลาว เนื่องจากการแต่งตั้งประธานประเทศ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาแห่งชาติ ทั้งนี้ สมาชิกสภาแห่งชาติมีวาระการดำเนินงาน 5 ปี โดยมีประชาชนทั่วไปเป็นผู้ลง

คะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้วยวิธีการเลือกตั้งแบบกาออก คือประชาชนจะกาเครื่องหมายบุคคลที่ตนไม่ต้องการ  
เลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาแห่งชาติ

ทั้งนี้ เพื่อให้การทำงานของสภาแห่งชาติสอดคล้องกับคณะบริหารใหม่ของพรรคปฏิวัติประชาชนลาว  
สปป.ลาว จึงจัดให้มีการเลือกตั้งสภาแห่งชาติชุดที่ 6 ในวันที่ 30 มีนาคม 2549 ซึ่งเร็วกว่ากำหนดการเดิม  
(เดือนกุมภาพันธ์ 2550) ประมาณ 1 ปี โดยการเลือกตั้งครั้งนี้มีผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง 175 คน (มีเพียง 2 คน  
เท่านั้นที่ไม่ได้สังกัดพรรคปฏิวัติประชาชนลาว) เพื่อคัดเลือกสมาชิกสภา 115 คน (ผลการเลือกตั้งแบ่งเป็น  
สมาชิกสภาชาย 86 คน และหญิง 29 คน หรือแบ่งตามเชื้อชาติเป็นลาวกลุ่ม 92 คน ลาวเทิง 17 คน และลาวสูง  
6 คน) ทั้งนี้ สมาชิกสภาชุดใหม่จะเริ่มต้นทำหน้าที่ครั้งแรกในการประชุมสภาแห่งชาติ ซึ่งกำหนดจัดขึ้นในช่วง  
ต้นเดือนมิถุนายน 2549

- **รัฐบาล** ทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยตำแหน่งสำคัญ ได้แก่ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีกระทรวง  
ต่าง ๆ 13 กระทรวง มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี โดยประธานประเทศจะเป็นผู้เสนอชื่อนายกรัฐมนตรีต่อ  
สภาแห่งชาติเพื่อผ่านการเห็นชอบ หลังจากนั้นนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้คัดเลือกคณะรัฐมนตรีซึ่งต้องผ่าน  
การเห็นชอบจากสภาแห่งชาติเช่นกัน

#### ➤ **ตำแหน่งสำคัญทางการเมือง**

- **ประธานประเทศ** เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในประเทศ มีอำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรี  
และคณะรัฐมนตรีที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาแห่งชาติ นอกจากนี้ ประธานประเทศยังดำรงตำแหน่งประธาน  
การประชุมคณะรัฐบาล (ในกรณีจำเป็น) รวมถึงมีอำนาจในการแต่งตั้งเจ้าแขวง และตำแหน่งสำคัญในกองทัพ  
ภายใต้การแนะนำของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ พรรคปฏิวัติประชาชนลาว จะเป็นผู้คัดเลือกและเสนอชื่อผู้สมควร  
ได้รับตำแหน่งประธานประเทศแก่สภาแห่งชาติเพื่อลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของ  
สมาชิกสภาแห่งชาติ ซึ่งโดยทั่วไปประธานประเทศจะเป็นบุคคลเดียวกับประธานพรรคปฏิวัติประชาชนลาว

- **ประธานพรรคปฏิวัติประชาชนลาว** เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในพรรค โดยคัดเลือกจากคณะกรรมการ  
กรรมการเมือง ซึ่งโดยทั่วไปกรรมการการเมืองอันดับ 1 จะได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานพรรค  
ด้วย ทั้งนี้ ในการประชุมสมัชชาพรรคปฏิวัติประชาชนลาวครั้งที่ 8 พล.ท.จุมมาลี ไชยะสอน ได้ขึ้นดำรง  
ตำแหน่งกรรมการการเมืองอันดับ 1 และได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานพรรคปฏิวัติประชาชนลาว  
แทน พล.อ.คำไต สีพันดอน กรรมการการเมืองอันดับ 1 และประธานพรรคเดิม ซึ่งได้ถอนตัวออกจากการรับ  
ตำแหน่งภายในพรรคฯ

- **นายกรัฐมนตรี** เป็นตำแหน่งสูงสุดของฝ่ายบริหารประเทศ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีมักมีแนวทางใน  
การบริหารประเทศในทิศทางเดียวกับประธานประเทศ และพรรคปฏิวัติประชาชนลาว

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

พฤษภาคม 2549